

EenVandaag 14 maart 2020

Vier blokjes:

- Algemeen/economische effecten
- Situatie verpleeghuizen en wijkverpleging:
- Personeel
- Kwetsbare mensen/ouderen

Algemeen:

In Nederland gelden vanaf donderdag 12 maart 2020 nieuwe maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus. Minister-president Rutte en minister Bruins lichtten de maatregelen (gebaseerd op advies van het RIVM) toe tijdens een persbijeenkomst.

De maatregelen zijn:

- Iedereen in Nederland: blijf thuis bij klachten neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts. Mijd sociaal contact. Bel pas met huisarts als klachten verergeren.
- Bijeenkomsten met meer dan 100 personen worden in heel Nederland afgelast. Dat geldt ook voor publieke locaties zoals musea, concertzalen, theaters, sportclubs en sportwedstrijden.
- Mensen in heel Nederland wordt opgeroepen zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden.
- Voor kwetsbare personen geldt: (ouderen en personen met verminderde weerstand) vermijd grote gezelschappen en openbaar vervoer. In het algemeen wordt mensen dringend verzocht om bezoek aan kwetsbare personen te beperken.
- Voor zorgpersoneel en personeel in vitale processen: er wordt veel van u gevraagd. Blijf pas thuis als u klachten hebt en koorts. Overleg zo nodig met uw werkgever. En ook: reis niet naar het buitenland.
- Hogescholen en universiteiten wordt verzocht onderwijs online aan te bieden in plaats van grootschalige colleges.
- Scholen in het primair -, voortgezet - en middelbaar beroepsonderwijs en kinderopvang blijven gewoon open: er zijn daar weinig besmettingen en die omgeving is minder internationaal. Kinderen en jongeren vormen bovendien niet de groep met de hoogste risico's. Bovendien zouden de maatschappelijke gevolgen van het sluiten van deze scholen groot zijn en draagt sluiten weinig bij aan het beperken van de verspreiding. Kinderen die verkouden zijn, moeten thuis blijven.

Tot slot: de maatregelen gelden voor heel Nederland tot en met 31 maart. Dat geldt ook voor Noord-Brabant.

Brief kabinet over economische effecten

'Waar verder de medische beheersing van het virus noopt tot noodzakelijke maatregelen die leiden tot een extra budgettaire beslag in het Rijksbrede beeld, bijvoorbeeld ten behoeve van medewerkers in de zorg, past het kabinet deze in. Bij een uitbraak van een epidemie is het soms nodig om op zeer korte termijn besluiten te nemen, besluiten die ook binnen de zorgsector financiële gevolgen zullen hebben. Vanzelfsprekend zullen we doen wat nodig is.'

- Werktijdverkorting en mogelijke opschaling
- Verruiming van de Borgstelling MKB-kredieten (BMKB, borging bij liquiditeitsproblemen)
- Fiscaliteit (uitstel betaling, geen verzuimboete, lagere aanslag)
- Begroting: zie bovenstaande passage

P.M. Die borgstelling geldt niet voor instellingen actief in publiekverzekerde zorg en we gaan nog na voor welke instellingen dan wel en hoe dit kan helpen c.q. naar andere mogelijkheden. Nu niet over beginnen, wel algemene tekst: we doen wat nodig is.

Uit Actiz informatie aan leden, en bevestigd door ZN:

Zorgorganisaties maken mogelijk extra kosten in het kader van de voorzieningen die zij moeten treffen door de uitbraak van Covid-19 (coronavirus). Deze kosten zijn onvoorspelbaar, onvoorzien en zijn dus uiteraard een besprekspunt met uw zorgkantoor en/ of zorgverzekeraars. Zorgverzekeraars staan open voor dergelijke gesprekken en bevestigen dat extra kosten geen reden zijn om passende maatregelen niet te nemen.

NZa heeft vrijdag bericht gepubliceerd waarin het volgende:

Zorgaanbieders maken de komende periode mogelijk extra kosten, bijvoorbeeld voor het isoleren en verplegen van besmette mensen en extra inzet van personeel. De NZa maakt daarvoor een regeling die vergelijkbaar is met de al bestaande BRMO-regel. Met de nieuwe regeling kunnen deze extra kosten in de langdurige zorg worden vergoed. In verband met de ernst van de coronasituatie kunnen zorgaanbieders hier ook achteraf een beroep op doen. Wij streven ernaar om deze regeling uiterlijk 1 juli te publiceren.

Bericht vanmiddag - lijkt me voor mccb maandag

Het is deze periode 75 jaar geleden dat Nederland werd bevrijd. Het was de bedoeling om dat uitgebreid te vieren maar het coronavirus gooit roet in het eten. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei maakte al bekend dat alle grote evenementen tot en met 31 maart zijn afgelast. Joël Stoppels is de spil in het web van tal van evenementen rond 75 jaar bevrijding in Oost Nederland. Hij voorziet ook problemen tot na 31 maart. Gisteren werd al bekend dat herinneringscentrum **Kamp Westerbork** haar herdenking op 12 april heeft verplaatst naar 13 september maar dat is volgens hem nog maar het begin. Veel lokale evenementen zullen niet door kunnen gaan en ook oorlogsveteranen uit Canada, die vanwege hun leeftijd tot de kwetsbare groep behoren, zullen mogelijks niet kunnen komen. Gesprek met **5.1.2e**

5.1.2e

BLOKJE VERPLEEGHUISZORG/THUISZORG

Voor Personeel en bezoekers geldt:

- handhygiëne,
- hoesten in de elleboog
- éénmalig gebruik van papierenzakdoekjes
- schud geen handen

Voor bezoekers geldt:

- Het landelijk advies is: beperk het bezoek aan kwetsbare personen

- Sommige instellingen voeren inmiddels een strenger beleid (zie ook bijgevoegde lijn Actiz).
- Dat is hun eigen verantwoordelijkheid

Voor personeel geldt:

- Bij verkoudheid EN/OF hoesten EN koorts: thuisblijven
- Bij alleen verkoudheid of hoesten zonder koorts: je kunt aan het werk, tenzij je in een risicogebied in het buitenland bent geweest of in aanraking bent geweest met een patiënt met corona
- Thuisblijven geldt tot je één dag **niet meer hoest en geen koorts** hebt.

Voor ouderen en andere kwetsbare mensen zelf geldt:

- Mensen uit risicogroepen worden ook opgeroepen om zelf niet grotere gezelschappen en openbaar vervoer te vermijden.

Aanvullend:

- Als de continuïteit in gevaar komt overleg dan met de GGD over de mogelijkheid werknemers te testen
- Bij functies waar het mogelijk is wordt geadviseerd thuis te blijven en/of werktijden te spreiden om contact en verspreiding te beperken. Deze adviezen gelden ongeacht contacten of bezoek aan risicogebieden.
-

Beschikbaarheid mondkapjes:

- De beschikbaarheid van mondkapjes wordt binnen de regio verdeeld. Dit gebeurt in bestaande structuren voor de organisatie van acute zorg (de zgn. ROAZ-structuur). Hierbij zijn ziekenhuizen, GGD, huisartsen en verpleeghuizen aangesloten.
- Bij de verdeling wordt enerzijds naar verschillen tussen de regio's en zo proportioneel verdeeld. Anderzijds wordt binnen regio's bekeken waar de hoogste urgentie en behoefte ligt.
- VWS is druk bezig ervoor te zorgen dat er zoveel mogelijk mondkapjes beschikbaar komen voor Nederland.
-
- **Hoe wordt gehandeld bij klachten van een bewoner in een verpleeghuis**
 - Allereerst moet de bewoner geïsoleerd worden.
 - Er moet contact worden opgenomen met de GGD.
 - De bewoner met Corona wordt in principe in het verpleeghuis behandeld, tenzij de klachten zodanig ernstig worden dat hij naar het ziekenhuis moet.

- Soms wil een bewoner expliciet niet naar het ziekenhuis, dan wordt hij of zij in het verpleeghuis behandeld.

Hoe wordt gehandeld bij klachten van ouderen thuis

- De wijkverpleging en thuiszorg moeten zich natuurlijk aan de algemene hygiëneregels houden. (handen wassen, mondkapjes)
- Bij verdenking van besmetting met het Coronavirus moet de zorgverlener de oudere uitleggen dat hij of zij geen bezoek moet ontvangen en zoveel mogelijk thuis moet blijven.
- De wijkverpleging neemt dan contact met de huisarts. Deze neemt dan contact op met de GGD (die dan bepaalt wat volgende stap is: thuis of elders).

UIT DE LAATSTE DIRECTIEMAIL VAN ACTIZ (VRIJDAG 13 MAART)

Bezoekadvies verpleeghuizen

Het advies is bezoek aan verpleeghuizen te beperken. Veel organisaties kiezen ervoor het bezoek te maximeren tot 1 of 2 bezoekers per bewoner per dag. Bezoekers moeten zeker niet komen als zij neusverkouden zijn of keelpijn hebben of hoesten en eventueel daarbij koorts hebben. Ook wordt ten stelligste afgeraden kinderen onder de leeftijd van 5 jaar in aanraking te laten komen met deze kwetsbare groep omdat zij sowieso vaak neusverkouden zijn.

Voor Noord-Brabant (en andere regio's die hier in ROAZ-verband voor kiezen) gelden aanvullend de volgende adviezen:

Indien er **geen Corona** besmetting binnen de instelling bekend is of het vermoeden daartoe bestaat, geldt de volgende richtlijn: bij geen klachten wordt de mogelijkheid tot bezoek gelimiteerd tot 1 bezoeker per cliënt per dag, waarbij er voor specifieke doelgroepen andere afspraken kunnen gelden. Bijvoorbeeld voor hospice en jeugdzorg.

Indien er **een Corona besmetting bekend is** binnen de instelling, locatie of afdeling: dan is bezoek zeer ONWENSELIJK. Bezoek bij uitzondering op afspraak met de locatie.

Voor bovenstaande geldt dat individuele organisaties deze richtlijn uitvoeren zoals dat in hun situatie het beste past.

Met betrekking tot **dagactiviteiten en dagbesteding**, is het advies daar waar kan geen of een zeer beperkt programma aan te bieden. Wanneer dit leidt tot een onevenredige vraag aan mantel- en of thuiszorg zal worden gezocht naar een passende oplossing.

WEBSITE ZUYDERLAND (VRIJDAG 13 MAART)¹

In alle zorgcentra van Zuyderland is bezoek vanaf vandaag tot nader bericht niet meer toegestaan. Zuyderland heeft helaas geen andere keuze dan tot deze ingrijpende maatregel over te gaan. Dit doen we om de opmars van het corona-virus in onze zorgcentra een halt toe te roepen en alle bewoners, medewerkers en bezoekers te beschermen. Bovengenoemde maatregel geldt niet voor de hospices.

Snelle verspreiding coronavirus

Onze regering heeft ingrijpende maatregelen afgekondigd om verdere verspreiding virus te voorkomen.

Ook Zuyderland heeft te kampen gehad met de gevolgen van het coronavirus. Zorgcentrum Hoogstaete in Sittard heeft op dit moment te maken met 22 besmettingen van bewoners. Inmiddels zijn helaas ook twee bewoners overleden. Donderdag is ook in zorgcentrum Glana in Geleen bij een bewoner corona vastgesteld.

Op locaties waar nog geen corona is geconstateerd hebben we preventieve maatregelen genomen en testen we bewoners en medewerkers met ziekteverschijnselen.

Het aantal besmettingen neemt ondanks alle maatregelen (ook regionaal) toe en de verspreiding blijkt in hoge mate onvoorspelbaar.

Ook landelijk wordt aangenomen dat de verspreiding de komende weken alleen maar toeneemt.

Beschermende materialen zijn op dit moment enorm schaars. Alle beschermende materialen (mondkapjes, etc.) hebben we nodig voor onze medewerkers.

De landelijke vereniging van verpleeghuizen, Actiz, heeft gisteren als standpunt ingenomen dat dáár waar sprake is van besmettingen met corona, bezoek “absoluut ongewenst” is.

Gezondheid en veiligheid

Omdat binnen Zuyderland de gezondheid en veiligheid van bewoners, medewerkers en bezoekers altijd voorop staat, hebben we op basis van al deze ontwikkelingen besloten bezoek in alle zorgcentra, met uitzondering van de hospices, niet meer toe te staan.

Dit is een heel lastig besluit geweest. Het gaat ons echt aan het hart dat naasten en bewoners elkaar tijdelijk niet meer kunnen ontmoeten in onze zorgcentra. We begrijpen heel goed dat zeker in deze fase van ongerustheid en angst het directe contact van mens tot mens erg belangrijk voor iedereen is.

Maar in deze uitzonderlijke crisissituatie is het voorkomen van iedere besmetting van het grootste belang. Zeker omdat in onze zorgcentra ouderen wonen met een (zeer) kwetsbare

¹ NB. Meest vergaande voorbeeld om geprepareerd op te zijn mocht EenVandaag hier over beginnen. Ik zou zelf op deze casus geen extra aandacht vestigen. Men heeft het er druk genoeg.

gezondheid, de groep mensen die de meest ernstige gevolgen van het virus kunnen ondervinden.

Menselijke maat

Hoe vervelend we deze maatregel ook vinden, we gaan er uiteraard alles aan doen om bewoners en naasten op andere manieren in contact te laten blijven.

Naast bellen, Skype en de mogelijkheid om een attentie af te geven aan de hoofdingang, zullen we extra individuele en kleinschalige activiteiten voor bewoners op hun eigen woning/afdeling aanbieden.

Het spreekt voor zich dat we in het geval van terminale bewoners én bewoners waarvan de gezondheidstoestand in de komende dagen ernstig verslechtert individuele bezoeken afspraken maken met hun naasten.

BLOKJE PERSONEEL

De aanpak van het Coronavirus vraagt heel veel van onze zorgverleners:

- Ze werken veel meer uren nu
- Dit vraagt veel van ze op het thuisfront – eigen gezin, mantelzorgtaken waar minder tijd voor is.
- Daarnaast komen zij eerder in contact met zieke mensen waardoor zij ook zelf een groter risico op besmetting lopen
- En ze hebben soms de angst hierdoor ook anderen in hun omgeving te besmetten

Grote waardering voor iedereen die nu dag in dag uit keihard werkt in de zorg!

We zien heel veel medewerkers die bereid zijn om **extra uren** te werken. **Door meer uren te gaan maken dan hun contract, door hun vakantie uit te stellen. Medewerkers uit staffuncties die bevoegd en bekwaam zijn, gaan nu weer in aan de slag in de patientenzorg.**

Het vraagt veel van iedereen. Naast in de ziekenhuizen vraagt dit ook veel van medewerkers in de thuiszorg en in de verpleeghuizen.

Ook de regionale werkgeversorganisaties in de zorg kijken nu hoe zij hun leden zo goed mogelijk kunnen ondersteunen en ontlasten.

Studenten daar waar ze opgeleid worden, kan worden bekeken waar ze ingezet kunnen worden. Dit geldt naast de ziekenhuizen ook voor verpleeghuizen.

We gaan verkennen waar Flexpool extra nodig zijn in de diverse regio's.

Ik vind het belangrijk om alles te doen wat we kunnen om ze te **ondersteunen** bij hun belangrijke werk.

Vorige week heeft mijn collega Bruno Bruins gesproken met vakbonden. En met elkaar hebben we geconcludeerd dat 3 dingen essentieel zijn. Naast **waardering** voor alle hard werkende zorgmedewerkers is dat:

- **Veilig werken:** zorgmedewerkers moeten als zij zorg verlenen aan met Corona besmette patiënten goed beschermd zijn. Er is centrale coördinatie en er wordt extra materiaal door VWS ingekocht. Dit wordt regionaal verdeeld over zorginstellingen waar een tekort is of dreigt. In eerste aanleg gaat het dan om de acute zorg, maar dat geldt ook voor verpleeghuizen of de thuiszorg als zij daar met Corona-patiënten te maken krijgen.
- **Ontzorgen:** er wordt een extra beroep op zorgmedewerkers gedaan om meer uren te werken. Dit vraagt veel. Belangrijk is om ze te ontzorgen waar mogelijk. We zijn aan het kijken met werkgevers en werknemers welke praktische ondersteuning geregeld kan worden. **Bijvoorbeeld door te kijken wat we kunnen doen met eventuele kinderopvangproblemen voor medewerkers die extra uren werken. Hierbij trekken we op met staatssecretaris Van Ark.** We zijn ook blij dat de medewerkers van de kinderopvang extra inzet willen leveren in deze lastige tijd. Een ander voorbeeld is door goede en gezonde maaltijden op het werk aan te bieden.

We zien ook veel goede initiatieven in de samenleving ontstaan om de helpende hand te bieden en daarmee te ontzorgen. Mensen uit heel Nederland bieden hulp aan, bijvoorbeeld via internet aan mensen die door het Coronavirus de deur niet uitkunnen of die een oppas nodig hebben. **Daarnaast zien we veel hulp aangeboden worden om zorgverleners te ondersteunen.**

- Van mensen die in het verleden in de zorg gewerkt hebben
- Vanuit de regio's zijn er mensen beschikbaar die willen helpen met praktische zaken, bijvoorbeeld de logistieke ondersteuning rondom de inzet van vrijwilligers.
- Van betrokken burgers die zichzelf nu melden en aangeven te kunnen en te willen helpen met verzorging.

Dat is geweldig. We kijken nu hoe dit landelijk goed gecoördineerd kan worden, zodat het aanbod voor hulp ook op de juiste plek terecht komt.

BLOKJE SAMENLEVING

Adviezen thuis te blijven en sociaal contact te mijden, en ook het sluiten van veel voorzieningen zoals buurthuizen etc, kan leiden tot (nog meer) sociale isolatie en eenzaamheid vooral ouderen en mensen met een beperking.

Volgende inzet wordt hierop gepleegd:

Telefoonlijnen

1. **Luisterlijn** heeft maatregelen getroffen of meer gesprekken te kunnen voeren.

- a. Ze hebben geregeld dat naast vrijwilligers ook trainers en begeleiders gesprekken gaan voeren (extra Capaciteit);
- b. Ze hebben voorzieningen ingericht dat vrijwilligers ook meer vanuit huis gesprekken kunnen voeren.
- c. Ze communiceren meer over mogelijkheid hen te bellen (social media; benaderen organisaties om door te laten verwijzen). Maandag start omroep MAX een campagne om mensen te attenderen op de luisterlijn - ouderenlijn.
- d. Ze zijn in gesprek met MIND om meer samen te werken en zo nog meer capaciteit te genereren.

—> graag minister mensen attenderen op mogelijkheid te bellen.

2. **ANBO heeft ook lijn voor ouderen** opengesteld nav corona: 7 dagen per week, gratis voor iedereen tel 5.1.2e Hier bellen inmiddels honderden mensen naar toe, ook met zeer praktische vragen (mag ik mijn raam nog wel openzetten..)

4. **Ook regionaal lijnen** opgezet, bijvoorbeeld door Sikkom, stadshelden: heel Groningen belt.

3. **Mantelzorg - MantelzorgNL heel actief.** Voor mantelzorgers geldt:

- volg richtlijn RIVM - dus handenwassen en waar mogelijk vermijden sociale contacten in algemene zin.
- wees terughoudend met lichamelijk contact - zeker bij kwetsbare ouderen.
- Ben je verkouden of griepig - blijf thuis en probeer iemand anders te regelen.
- Schakel anders professionele zorg in (huisarts/thuiszorg) die zorg kan overnemen.
-
-

- Voor alle vragen van mantelzorgers kan gebeld worden naar de Mantelzorglijn: 030- 5.1.2e nu nog werkdagen 9-16u, kijken naar uitbreidingen) of mail naar 5.1.2i Functionele emailadressen @mantelzorg.nl
- Die kan ook helpen bij onduidelijkheid over rol mantelzorgers.

4. Begrijpelijke crisisinformatie voorziening voor niet en slechthorenden: gebarentolk wordt voorlopig elke dag ingezet bij NOS journaal van 20.00 uur. De uitzending is te volgen op het themakanaal NPO Nieuws.

Samenleving reageert spontaan en start initiatieven:

1. Hulp bieden

Nu geen handen geschud kunnen worden steken wel veel mensen hun houden uit de mouwen. Op social media (buurtapps, twitter, facebook) melden mensen zich massaal als gratis oppas voor mensen die werken in de zorg, boodschappen te doen voor kwetsbare buurtbewoners of medicijnen op te halen. #coronahulp. Rode Kruis probeert vraag en aanbod goed te koppelen met www.ready2help.RodeKruis.nl en doet daar ook oproep op bijv voor hulpdiensten te koken.

2. kaarten sturen

Stichting Kletsmajor bijv richt zich op eenzame ouderen. Geven via speciale actie-website www.brieven.stichtingkletsmajor.nl gratis pen-pakketten weg zodat je de komende weken penvrienden kunt worden met je oma, opa, buurman of buurvrouw of ieder ander persoon die nu even niet live opgezocht kan worden. Gemeente Breda subsidieert zodat de eerste honderd pakketten gratis kunnen worden aangeboden.

Oranjefonds biedt op wensite ook mogelijkheid aan om gratis kaart naar mensen te zenden.

Rijksmuseum heeft ouderen die deze week in kader van programma ontmoeting naar Rijks zouden komen allemaal een kaart gezonden.

3. KRO-NCRV - corona quarantine contact

Op radio 2, 3, 4 komen tussen de programma's door verhalen van mensen die getroffen zijn door maatregelen corona. Via contactformulier wordt vraag en aanbod contact aan elkaar gekoppeld.

4. Bundeling initiatieven

NL voor Elkaar ook zeer actief - verzamelt acties en initiatieven die je kunt ondernemen om mensen die eenzaam zijn te helpen. Ze bundelen alle initiatieven die 'coronaproof' (die je dus veilig vanaf je eigen huis/bank kunt ondernemen). Maatschappelijke organisaties kunnen hier ook hun initiatieven op plaatsen. Site wordt actief bezocht: 20.000 mensen. 700 mensen zijn op de website al actief geworden door mensen te bellen of kaarten te zenden.

5. Goede informatie aan iedereen

Gratis pictogrammen - om mensen met een verstandelijke beperking uit te leggen hoe besmetting met coronavirus zo klein mogelijk gehouden kan worden zijn een scala aan eenvoudige pictogrammen ontwikkeld en gratis down te loaden. (www.pictostudio.nl).

6. Ook veel bedrijven actief. AH grote advertentie over boodschappen thuis. Maar ook touringcar firma Tiomf Tours heeft 25 buschauffeurs die eenzame ouderen kosteloos van boodschappen voorzien. Er is een telefoonnummer waar ouderen naar kunnen bellen indien zij hulp nodig hebben.

Algemene vraag: wat doet U. Antwoord: nu vooral:

- goede informatievoorziening en verspreiding in overleg met betrokken organisaties (mantelzorg.nl etc)
- financieren (met subsidies: lijsterlijn, NL voor Elkaar etc)
- maar crises zijn niet statisch dus we zullen steeds opnieuw moeten bezien wat nodig is en of het voldoende wat we nu doen.